

De nu al vijftig jaar durende liefde voor de natuur van Wim de Veen begint bij de geraniums in zijn achtertuin.

Foto: Jan Paul Kuit.

Natuurbeschermer Wim de Veen in Echt:

'Regen is tegenwoordig puur mest'

'Regen is tegenwoordig puur mest'

Door Jaco Meijer

Echt - De natuur in Limburg staat onder grote druk. Bemest met ammoniak uit het regenwater, overwoekeren braamstruiken in de hele provincie de bosgrond. Zeldzame flora wordt op die manier op grote schaal verdronen. Verder neemt de verdroging van natuurgebieden alleen maar verder toe. Alsof het allemaal niet genoeg is, houdt de provinciale overheid zich bij het bouwen in het buitengebied niet aan de beleidsnota Natuur en Landschap die zij zelf heeft vastgesteld voor de komende jaren.

Het is een onheilsboodschap die klinkt uit de mond van Wim de Veen, inwoner van Echt en natuurbeschermer in hart en nieren. De Veen (74) is vijftig jaar lid van Vereniging Natuurmonumenten en sinds 1948 aangesloten bij het Natuurhistorisch Genootschap. In 1983 spelde Prins Bernhard hem voor zijn verdiensten de Zilveren Anjer van het Bernhardfonds op.

„De 'verbraming' van de Limburgse bossen is gigantisch," waarschuwt De Veen. „Het is pure mest die met de regen uit de lucht valt. De bramen overwoekeren alles. Flora als het witsporig en het blauwsporig bosviooltje, de bosanemoon, de grote keverorchis en de boszegge dreigt volkomen te verdwijnen." Op hun beurt worden diverse vogelsoorten de dupe, zoals de nachtegaal, de fluitier en de houtsnip. „Het zijn bodembroeders die open plekken nodig hebben voor hun nesten. Op diverse plaatsen zijn deze vogels al verdwenen," roept De Veen met stemverheffing.

De natuurbeschermer bepleit een veel strengere aanpak van de ammoniakuitstoot van fabrieken, het verkeer en de veeveelt. Het tempo van de huidige milieuverbeteringen is volgens hem te traag. Natuurbeheerders als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Limburgs Landschap moeten daarom als noodgreep alvast meerdere malen per jaar de bramen wegmaaien op plaatsen waar bijzondere flora voorkomt. De veelbesproken verdroging van natuurgebieden brengt de flora een andere gevoelige klap toe, stelt De Veen, die elf jaar zitting in het bestuur van het waterschap heeft gehad. „Ik kan niet genoeg benadrukken wat voor een dreiging van de verdroging uitgaat. De provincie moet nu echt iets gaan doen." De Echtenaar bepleit de aanleg van grote waterreservoirs die het regenwater moeten opsparen, in plaats van het binnen de kortste keren via de Maas in de Noordzee te laten wegstromen.

Een beschuldigende vinger steekt hij uit naar de industrie die grondwater oppompt om het als koel- en proceswater te gebruiken. „Het Limbrichterbos is totaal verdroogd door grondwateronttrekking van DSM in het verleden. Een deel van dat water komt nu uit het Julianakanaal, maar deels pompt DSM op het eigen terrein nog steeds water op," bezweert hij. „Ook de industrie moet waterreservoirs aanleggen en zo veel mogelijk Maaswater benutten." Uit het jaarverslag van DSM blijkt dat de hoeveelheid grondwater die het concern oppompt de afgelopen vijf jaar wel is teruggedrongen van ruim vijf miljoen kubieke meter tot ruim

een miljoen kuub. Aan kanaalwater benut DSM bijna 45 miljoen kuub.

Gezeten naast zijn herbarium met een collectie van honderden gedroogde grassen en kasten vol persoonlijke verslagen van vogel- en florawaarnemingen sinds de jaren '50, geeft Wim de Veen ook het Limburgse provinciebestuur een veeg uit de pan. Hij verwijt de provincie dat zij vergunningen verleent voor bouwplannen in gebieden die volgens de beleidsnota Natuur en Landschap '95-'99 een beschermde status hebben.

„De ambtenaren die deze nota hebben geschreven, kunnen wel huilen. Als het economisch belang speelt, wordt de nota gewoon aan de kant geschoven. De natuurbeschermingsorganisaties draaien vervolgens op voor de kosten van de bezwaarprocedure." De Echtenaar zegt niet te snappen dat de provincie en de gemeenten hier niet zelf hun verantwoording nemen zodra een bestemmingplan moet worden gewijzigd.

Concrete voorbeelden weigert De Veen te noemen. Hij is bang dat hij dan de vertegenwoordigers van organisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Limburgs Landschap voor het hoofd stoot. Wel laat hij los dat deze instanties naar zijn mening te vaak compromissen met de overheid sluiten. „Zij moeten zich uiterst kritisch opstellen en zich niet tot een spel van geven en nemen laten verleiden. Nu wordt te vaak water bij de wijn gedaan om gemeenten te vriend te houden."